

ALT FOR NORGE

ORGAN FOR DEN NASJONALE FRONT

Nr. 16

Oktobe

1944

STÅ VAKT OM FOLKESTYRET UNDER PAROLEN:

**«ME MÅ IKKJE FÅ NOKON REAKSJON ETTER KRIGEN,
IKKJE KONSTITUSJONELT OG HELLER IKKJE SOSIALT.»**

Av P. Furubotn.

I.

Den uttalelse som sentralkomiteen for Det kommunistiske parti kom med den 1. juni i anledning proklamasjonen fra den norske heimefronts ledelse og regjerings erklæring av 19. mai 1944, har funnet dyp gjenklang hos arbeiderklassen og hos alle oppriktige demokrater innen alle lag og klasser i vårt land.

Vi er oppriktig glad for dette, fordi det bærer bud om at der er mektige krefter i vårt folk som er i ferd med fordomsfritt å vende blikket framover og for alltid frigjøre seg fra den falske forestilling at kommunistene er landsforredere som spiller rollen som femte kolonne i norsk politikk. Nettopp denne falske forestilling har underjordiske krefter i og utenfor landet nytta til reaksjonære særformål som ikke tåler dagens lys. Det hoveddåpen som disse krefter anvender bak de politiske kulisser er at kommunistene forbereder statskup etter krigen. For å møte denne fare, forteller disse reaksjonens ålegлатte og samvittighetslose hviskepolitikere, er det nødvendig trass i alle kommunistenes store fortjenester under krigen, fortsatt å opprettholde forestillingen om at kommunistene er landsforredere, «Moskvus femte kolonne». Til å virke i det skjulte for dette edle formål er der så å si opprettet en slags politisk jesuitterorden. Med slik ukristelig framferd i politikken søker reaksjonens jesuitter å slå to fluer i ett smekk: for det første å svække og undergrave kommunistenes arbeid for å vinne alle patrioter, vinne ledelsen for heimefronten og selve regjeringa vår for en aktiv krigspolitikk og for det annet i ly av den falske forestilling om kommunistene som landsforredere, femte kolonne og statskup-organisatorer å manøvrere fram *konstitusjonell* og *sosial* reaksjon i vårt land etter krigen.

Vi må dessverre konstatere at reaksjonens jesuitter har oppnådd visse resultater — om enn bare forbiligende — i sitt antinasjonale og antidemokratiske undergravningsarbeid. Årsaken til dette må for det første søkes i restene av den utrolige politiske naivitet og sorgløshet fra tiden før krigen innen visse innflytelsesrike, borgerlige, demokratiske kretser i vårt land, for det annet i naiviteten og halvstarrigheten eller melkeviiger-mentaliteten i og omkring heimefrontens ledelse og regjeringa vår og for det tredje i vår egen naivitet, i våre egne negative tradisjoner, dvs. i de negative tradisjoner i vår praksis som så ofte framleis kommer til uttrykk hos oss kommunister.

Proklamasjonen fra den norske heimefronts ledelse og regjeringas erklæring av 19. mai 1944 var et betydningsfullt slag mot de reaksjonære krefter som søker å manøvrere fram konstitusjonell og sosial reaksjon etter krigen. Nettopp derfor fikk denne proklamasjonen og regjeringas erklæring umiddelbar tilslutning fra sentralkomiteen for Det kommunistiske parti, slik det kom til uttrykk i partiets vedtak av 1. juni 1944. Den senere erfaring har imidlertid lært oss at reaksjonens jesuitter ikke har oppgitt sitt program. Det er med beklagelse vi må konstatere at der selv i den aller siste tid fra et visst hold drives en regulær hets-propaganda mot kommunistene. Denne propaganda kommer også delvis til uttrykk i den illegale nasjonale presse i form av direkte sovjet-fiendtlig propaganda. Disse foretelser sett på bakgrunn av den tidligere diskusjon om det konstitusjonelle spørsmål etter krigen, er varsel om at vi ikke kan slå oss til ro med en ytre politisk facade. Vi finner derfor tiden inne til å rette et nytt slag mot de reaksjonære krefter som framleis arbeider under demokratiets maske. Til dette formål tjener de tanker som så klart kom til uttrykk i artikkelen «Vår mening» i «Vårt land» den 1.-11.-1943, hvor det heter:

«Vi begynner å synne sluttoppgjøret og befrielsen, men det er ting som tyder på at det norske folk kan få et oppgjør med noen av sine egne. Reaksjonære krefter arbeider under demokratiets maske for å sette folkestyret ut av funksjon i en såkalt overgangstid. Det skal være innflytelsesrike personer som i hemmelighet framholder at nå må der noe nytt til. Det sies: Regjeringen skal gå av straks den kommer tilbake, Stortinget bør ikke innkalles, heller ikke bystyrer, herredsstyrer, fattigstyrer m. v. De av folket valgte kvinner og menn skal settes utenfor uten at folket selv skal få høve til å uttsle seg - -

Enkelpersoner har ikke fullmakt til å foregripe begivenhetenes gang - - De sistvalgte stortingsrepresentanter er de som representerer folket - - Når krigen er slutt, eller landet befriet for tyskerne, skal de kvinner og menn som før 9. april 1940, var valgt av folket, igjen innta sine plasser inntil nytt valg er avholdt. Selvsagt med unntagelse av N.S.-medlemmer.»

«Vårt land» sluttet sin artikkel med parolen: *Stå vakt om folkestyret!* Et annet syn på det konstitusjonelle spørsmål eller «folkestyret» etter krigen kom særlig klart til uttrykk i en redaksjonsartikkel i «Fri Fagbevegelse», nr. 39, den 13.-11.-1943, hvor det heter:

«Etter det som foreligger i offisielle uttalelser er det regjeringens plan å gå av så snart som mulig etter at Norge er blitt fritt og å overlate stillingen til et forretningsministerium oppnevnt av kongen og sannsynligvis sammensett av menn fra alle partier og eventuelt også partilese. Den nye regjering skal regjere ved provisoriske forordninger inntil et nytt storting kan bli valgt og tre sammen, og av det skal utgå Norges nye parlamentariske regjering. I hovedsaken burde alle kunne samles om denne framgangsmåte - - Når det gjelder det gamle storting av 1936, så er det praktisk talt enstemmighet om at dette ikke bør innkalles på nytt.»

Såvidt «Vårt land» og «Fri Fagbevegelse». Vi gjengir også noen ord fra «Alt for Norge», nr. 5, mars d. å.:

«Vi må alltid påse at kampen for friheten, mot undertrykkelse og reaksjon, føres slik at ikke reaksjonen smetter inn bakdøra. Det er nødvendig at det

ikke, bare i propagandaen blir benyttet parolene om frihet, folkestyre og demokrati, men det må også slås fast i offisielle erklæringer og i praksis, slik at folket har den nødvendige garanti for at de lidelser og den undertrykkelse det har holdt ut, ikke har vært forgjeves.»

Vi tar oss den frihet å sitere et kort utdrag av «ei utreiding frå» en framstende statsrettslærde i spørsmålet: um dei som vart valde til stortingsmenn i 1936, er folkrepresentanter enno og til dess nytt val er halde: - - -

«Mennene skifter, men Stortinget stend som den faste riksskipnaden i alle umskiftede ellest - - -

Det vilde vera eit opinberrt brot mot grunnlogi, eit «statskup», um konungen freista å styre riket pten storting, jamvel um dette styre berre skulde vara nokre månader, nokre vikor eller nokre dagar. Og den som før eller freistar å få konungen til å gjera dette brotet, eller som er med på dette, vert skuldig etter § 98 i straffelogi; er han ein riksråd, kann han straffast etter § 8 eller § 11 og i logi frå 5. februar 1932 «om straff ved handlinger som påtales ved riksrett.»

For tingmenn er det ikkje berre ein rett å halda fram med teneste, so lenge mandatet varer: det er, no sonn ellest, ein skyldnad (§ 12 i logi frå 5.-2.-1932). Og moralsk er denne skyldnaden større enn i venlege tider - - -

Dei som vilde forsvara eit statskup med det at konungen skal få velja riksstyre uten indblanding frå Stortinget lyt svara på dessa spørsmål: Skal konungen velja riksstyret berre etter den kjennskapen han sjølv hev til saker og menn? Eller skal han likevel rádføra seg med einkvar? Og kven skulde det so vera? Det gamle riksstyret? Eller andre emigranter? Eller sume her heime, som kanhenda sjølv hev bede seg til tenest? Og kva skal konungen um det syner seg at rádgjevarane ikkje er samde? Det kan henda der alt er sett upp ei ministerlista; og at konungen med vilje eller av vanvare kunde koma til å rádspyrje menn som ikkje hev vore med på uppsetjingi.

Den som vilde forsvara statskupet med den andre grunngjevinga at stortingsdryftingar um etterreisningsuppgåvone tok for lang tid, kann vel ikkje meina at desse uppgåvone *treng* mindre dryfting enn dei saker som Stortinget skal avgjera i venlige tider. Tanken måtte vel anten vera den at me aldri skal ha nooko storting; eller at det haster so med etterreisingi at me ikkje kan hefta tidi burt med stortingsvedtak. I røyndi gjeng også den siste grunngjevingi ut på det, at eit storting er ein uthing, avdi tingmennene ikkje kann eller vil tøyme tunga si, um det haster aldri så mykje med avgjerdene. Denne domen må vel gjelda alle norske tingmenn, i den siste tidi; eg hev ikkje høyrt, at dei som vart valde i 1936, skild seg ut i so måte - - -

Me må ikkje få nokon reaksjon, ikkje konstitusjonelt og heller ikkje sosialt.

Den konstitusjonelle vegen er klår: Stortinget kjem saman so snøgt det vert høve til det. Og det riksstyret som me hadde då framandveldet byrja, mørster upp i Stortinget. Um det då skal skipast eit nytt riksstyre, eller um det gamle skal halda fram til nytt val er halde, lyt Stortinget avgjera. Men eg gjeng ut frå at Stortinget straks vil velja ei sernemnd, med dei beste representantar frå alle parti, til den oppgåva å dryfte dei store etterreisingsspørsmåli.»

De demokratiske grunntanker som kommer til uttrykk i denne betydninga-

fulle forfatningsutredning vil vi gi vår hele og fulle tilslutning. Og vi er overbevist om at alle som står vakt om folkestyret i vårt land vil gjøre det samme. Arbeiderklassens stilling til det konkrete spørsmål om de nærværende stortingsrepresentanters rettigheter og plikter blir bestemt av selve hovedoppgaven:

Å stenge reaksjonens jesuitter vejen i norsk politikk og sikre folket retten til sjøl å bestemme landets politiske kurs og styresett.

Den uskrevne nasjonale og demokratiske standardparole som har gyldighet i alle situasjoner vil vi alltid kunne seke og finne i vår egne våkne, nasjonale og demokratiske samvittighet. I nye samsvar med denne vår egen samvittighet vil og må vi alle, alle virkelige kommunister, alle virkelige demokrater og patrioter, formere våre krefter og stå vakt om folkestyret i vårt land under parolen:

«Me må ikke få nokon reaksjon etter krigen, ikke konstitusjonelt og heller ikke sosialt.»

Politiske opprørte tider som nå krever konsentrert viljesuttrykk av alle demokratiets enkeltviljer — slik som Bjørnson i 1869, i venstrepartiets fødselsår synger til Johan Sverdrup:

«En kampstør tid, — og vi er med!

*Paa jord det største er: at være
hvor kræfter, som er stort i gjære
skal tage skikkelse og sted.»*

Arbeidere i by og bygd! Bonder og fiskere! Intellektuelle! Demokrater og patrioter innen alle lag og klasser! --- Tiden er inne da det er ubetinget nødvendig at også kommunistene blir med i heimefrontens ledelse. Reaksjonens jesuitter og deres naive politiske redskaper i og utenfor landet setter seg mot dette. Vi må bryte denne motstand! Også i regjeringa vår må kommunistene være med. Reaksjonens jesuitter og deres naive redskaper i og utenfor landet setter seg mot. Vi må også bryte denne motstand! Under den nærværende politiske utvikling betyr en slik økte konsolidering og samling av demokratiets krefter i vårt land et drepende slag mot reaksjonens jesuitter og etterkrigsquislinger i Norge

Nettopp derfor må vi føre dette krav fram og gjøre det til et folkekrag! Og desto forttere demokratiets krefter seirer i dette spørsmål, desto bedre for å sikre land og folk en trygg og normal politisk utvikling etter krigen.

Patrioter! Landsmenn! Under arbeidet med å konsolidere og samle demokratiets krefter i vårt land må vi ikke et øyeblikk glemme:

Vårt land er i krig! Hver enkelt av oss er en soldat, sivil eller i uniform!

Oslo, den 1. oktober 1944.

EIDSVOLDS-MENNENE.

«Kan da noget Øyeblik være høitideligere, høiviktigere end dette, paa hvis Anvendelse Fædrelandets Vee eller Vel beroer i Nutid og Eftertid! Kan noget Hverv være dyrebarere, belligere, religiøsere enn det som er nedlagt i vore Hænder?» (Nicolai Wergeland i Riksforsamlinga 19 april 1814.)

«Utgis av sentralkomiteen for Det kommunistiske parti.»